

sna bibliologia jest dyscypliną integrującą wiele pozornie od siebie odległych obszarów nauki o książce, bibliotece i informacji, a nawet szerzej – humanistyki.

Wszystkie wypowiedzi i głosy w dyskusjach, prowadzonych po zakończeniu obrad w poszczególnych sekcjach, wyraźnie dowodziły szczególnego zainteresowania ze strony słuchaczy nowymi problemami i tematami podejmowanymi przez badaczy i realizowanymi w poszczególnych ośrodkach. Pytania i sugestie dotyczyły m.in. możliwości wykorzystania dostępnej wiedzy teoretycznej (np. w stosunku do rozwijającej się obecnie bardzo szybko biblioterapii), czy praktycznych przejawów rozwoju nowoczesnych technologii zarówno w badaniach, jak i kształceniu. W poszczególnych wypowiedziach uczestników dyskusji dało się zauważyć, że za szczególnie ważny należy uznać panujący obecnie interdyscyplinarny nurt badań. Podkreślano także możliwości rozwoju badań w zakresie szeroko pojętej bibliologii i tematów istniejących na pograniczu tej dyscypliny.

Konferencji towarzyszyła wystawa publikacji pracowników Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, będąca potwierdzeniem dorobku toruńskiego ośrodka.

Referaty wygłoszone w Toruniu na ogólnopolskiej konferencji naukowej *Od książki dawnej do biblioteki wirtualnej – przeobrażenia bibliologii polskiej. Na marginesie trzydziestolecia Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii UMK w Toruniu* dokumentują tradycje i dorobek polskiej myśli bibliologicznej. Nie ulega wątpliwości, że wskazują także źródła oraz kierunki jej przemian, wraz z tymi, które wynikają z rozwoju technologii informatycznych. Wydaje się więc, że podstawowy cel toruńskiego spotkania – zorganizowanego na kanwie pięknego jubileuszu – został zrealizowany.

Na koniec warto dodać, że na rok 2008 zaplanowano publikację materiałów konferencyjnych, w odrębnym tomie obejmującym łącznie 21 tekstów (trzy na prośbę referentów zostały pominięte).

Dorota Degen

KRAKOWSKIE SPOTKANIE BADACZY KSIĄŻEK, CZASOPISM, BIBLIOTEK KRAKOWA I LWOWA XIX I XX WIEKU

W dniach 21–23 listopada 2007 r. już po raz dziewiąty odbyła się w Krakowie konferencja naukowa z cyklu „Kraków – Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku”. Od ponad dwudziestu lat organizuje je Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej [AP] w Krakowie (wcześniej: Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej), najpierw nieregularnie, a od roku 1997 w cyklu dwuletnim.

Tak jak w latach ubiegłych w konferencji wzięło udział kilkudziesięciu prelegentów z różnych ośrodków badawczych w Polsce (m.in. z Katowic, Kielc, Łodzi, Torunia, Warszawy, Wrocławia i Zielonej Góry), a także reprezentujących ośrodki zagraniczne (niemieckie i ukraińskie). Wśród zaproszonych gości byli zarówno nauczyciele academic-

cy (m.in. bibliolodzy, historycy i literaturoznawcy), jak i bibliotekarze, muzealnicy oraz redaktorzy, których wystąpienia dało się pogrupować w cztery sekcje tematyczne i dwa bloki plenarne. Dyskutowano na temat książek i wydawnictw (sekcja I), prasy (sekcja IIa i IIb), bibliotek (sekcja III) oraz kultury literackiej (sekcja IV) na ziemiach byłego zaboru austriackiego, natomiast w czasie obrad plenarnych, które otwierały i zamykały konferencję, dominowały zagadnienia lwowskie. Podobny kształt miały poprzednie spotkania, przy czym w roku 1986 (w czasie pierwszej konferencji) poszczególne wystąpienia były poświęcone głównie problematyce krakowskiej (zwłaszcza tamtejszym bibliotekom, księgozbiorom prywatnym, produkcji i dystrybucji książek, problemom edytorstwa i cenzury), w 1991 r. omówiono niektóre zjawiska z zakresu życia literackiego, ruchu wydawniczego, dziejów książki oraz prasy Krakowa i Lwowa, trzy lata później dokonano przeglądu aktualnego stanu badań bibliologicznych w ośrodkach bibliotekoznawczych i prasoznawczych Krakowa i Lwowa, natomiast w 1997 r. skupiono się na dziejach książki, życiu literackim, ruchu wydawniczym oraz historii prasy polskiej i lwowskiej¹.

Konferencję otworzyła dyrektor Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa AP w Krakowie – dr hab. Halina Kosętka, prof. AP oraz prorektor ds. nauki AP – prof. dr hab. Tadeusz Budrewicz i dziekan Wydziału Humanistycznego AP – dr hab. Kazimierz Karolczak, prof. AP.

Wśród referentów najliczniejszą grupę stanowili badacze prasy galicyjskiej. Czasopism Lwowa dotyczyły referaty profesorów: Grażyny Gzelli (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) o lwowskich czasopismach studenckich w dobie autonomii, Jerzego Jarowieckiego (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, AP w Krakowie; Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu) o międzywojennych czasopismach literackich i kulturalno-społecznych oraz Oskara Stanisława Czarnika (Instytut Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej), który mówił o wpływie pism lwowskich na obieg tekstów literackich w międzywojniu.

Pozostałe referaty prasoznawcze dotyczyły bądź to poszczególnych periodyków galicyjskich, bądź też tematyki galicyjskiej na łamach czasopism. Spośród nich warto wymienić tekst dr Małgorzaty Korczyńskiej-Derkacz (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, Uniwersytet Wrocławski), prezentujący polskie jednodynówki okresu międzywojennego ze zbiorów Biblioteki Narodowej jako źródło informacji o życiu młodzieży akademickiej Lwowa, wystąpienie ks. dr. Andrzeja Kalety (Instytut Bibliotekoznawstwa i Dziennikarstwa, Akademia Świętokrzyska w Kielcach), który przedstawił czasopiśmiennictwo urzędowe kurii biskupich w międzywojennej Polsce na przykładzie metropolii krakowskiej, a także komunikat prof. Hanny Tadeusiewicz (Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, Uniwersytet Łódzki), która omówiła teksty jubileuszowe i wspomnienia pośmiertne na temat zmarłych drukarzy galicyjskich zamieszczone na łamach periodyków drukarskich z XIX i pierwszej połowy XX w.

Kolejną pod względem liczebności grupę referatów stanowiły prace na temat ruchu wydawniczego. Prof. Maria Konopka scharakteryzowała lwowski rynek wydawniczy w pierwszych latach autonomii galicyjskiej, a prof. Krzysztof Woźniakowski (oboje prelegenci z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa AP) ukazał postać Zofii Ja-

¹ H. Kosętka, Słowo wstępne, [w:] *LX Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kraków–Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku”*, 21–23 listopada 2007. Streszczenia referatów, Kraków 2007, s. 4 [wydruk komputerowy].

remko-Pytowskiej, autorki tomiku poetyckiego *Rozdroża*, uznanego za jeden z epizodów „barwnych i nie do końca jeszcze rozpoznanych dziejów konspiracyjnego ruchu wydawniczego Krakowa czasów II wojny światowej”.

Kultury literackiej dotyczyły wystąpienia dra hab. Jerzego Stefana Ossowskiego, który omówił krakowskie losy lwowskiej poetki Marii Stobiedzkiej, oraz dr Wandy Matras o salonie literackim „Przekroju” Mariana Eilego (oboje referenci z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa AP), a także dr Marii Jazownikowej (Instytut Filologii Polskiej, Uniwersytet Zielonogórski) o krakowskim „Życiu” i jego stosunku do romantyzmu.

Wątki bibliofilskie pojawiły się w wystąpieniach mgr Ireny Gruchały (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, Uniwersytet Jagielloński) o pasji bibliofilskiej Heleny Dąbcańskiej i dra Grzegorza Niecia (Katedra Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu), który zaprezentował sylwetkę i zbiory kolekcjonerskie Lecha Kokocińskiego, warszawskiego bibliofila i kolekcjonera. Obradom towarzyszyła wystawa prasy polskiej Lwowa ze zbiorów L. Kokocińskiego.

Wśród referatów dotyczących historii i współczesności bibliotek znalazły się problemy: książkowych znaków własnościowych bibliotek we Lwowie w XIX i pierwszej połowie XX w., przedstawione przez dr Urszulę Paszkiewicz (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa), dziejów współpracy między lwowskim Ossolineum a Biblioteką Sejmu Śląskiego, o czym mówiła dr Barbara Maresz (Biblioteka Śląska w Katowicach), oraz zasoby cyfrowych bibliotek Krakowa i Lwowa zaprezentowane w liczbach przez dr Barbarę Kamińską-Czubalę (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa AP w Krakowie) i mgr Dorotę Witczak (Biblioteka Główna AP w Krakowie).

Na uwagę zasługuje również wystąpienie prof. Wacława Waleckiego (Katedra Literatury Staropolskiej i Zakład Bibliografii Polskiej im. K. Estreichera, Uniwersytet Jagielloński), który zaprezentował dokonania Centrum Badawczego Bibliografii Polskiej Estreicherów w zakresie dygitalizacji *Bibliografii Polskiej* oraz omówił zasady międzynarodowej współpracy w tworzeniu komputerowych baz danych z zakresu bibliografii.

Organizatorzy zapowiedzieli publikację materiałów konferencyjnych oraz zamiar zorganizowania wycieczki do Lwowa w czasie przyszłej jubileuszowej konferencji.

Tomasz Ratajczak

ŚWIAT W OBRAZACH: ZBIORY GRAFICZNE W INSTYTUCJACH KULTURY; ICH TYPOLOGIA, ORGANIZACJA I FUNKCJE

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
WROCŁAW, 6–7 GRUDNIA 2007

Zbiory ikonograficzne stanowią bardzo zróżnicowaną grupę dokumentów, które gromadzone są przez muzea, archiwa i biblioteki. W dobie Internetu pojawiają się nowe możliwości prezentowania ikonografii zgromadzonej w instytucjach kultury, co ma zarówno zagorzałych zwolenników, jak i przeciwników. Rosnące zainteresowanie tymi zbiorami